

Pearson VTEC Ўзбекистон 4-даража

Омбор назорати

соҳаси бўйича

Малакалар

6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири

Ўқитувчи Ресурслари

1-нашр

Edexcel, BTEC ва LCCI малакаси

Edexcel, BTEC ва LCCI малакаси бутун дунёда тажрибадан ўтган ва тан олинган, академик ва касбий малака тақдим этадиган малака бериш бўйича Буюк Британияда энг йирик ташкилот ҳисобланадиган Pearson томонидан берилади. Қўшимча маълумот олиш учун qualifications.pearson.com сайтимизга ташриф буюринг. Бундан ташқари, сиз qualifications.pearson.com/contactus саҳифасида биз билан боғланиш учун берилган тўлиқ маълумотлардан фойдаланган ҳолда ҳам боғланишингиз мумкин.

Pearson ҳақида

Pearson – 70 дан ортиқ давлатда 35 000 дан зиёд ходимга эга бўлган, ўқитиш орқали инсонларнинг ҳаётида сезиларли ўсишга эришишни таъминлаш мақсадида барча ёшдаги одамларга ёрдам кўрсатиш устида ғайрат билан ишлаётган дунёдаги етакчи таълимга оид компания. Ўқувчилар компания манфаатларининг ва унга йўналтирилган ҳаракатларнинг маркази ҳисобланади, чунки ўқитиш тизимининг ривожланиши умуман инсонларга ижобий таъсир этади. Биз сизга ва ўқувчиларингизга қандай ёрдам беришимиз мумкинлиги тўғрисида qualification.pearson.com. сайти орқали кўпроқ билиб олишингиз мумкин.

Ушбу матнда келтирилган ташқи материалларга ҳаволалар ишончли ҳисобланади. Pearson ўзгартириш мумкин бўлган материалларнинг мазмуни ёки ҳар қандай билдирилган фикрларни маъқулламайди, тасдиқламайди ва жавобгарликни ўз зиммасига олмайди. (Материал дарсликлар, журналлар, бошқа нашрлар ва веб-саҳифаларни ўз ичига олиши мумкин).

Мазкур ҳужжатдаги барча маълумот нашр этиш вақтига ҳақиқий ҳисобланади.

ISBN 978 1 446 96332 5

Ушбу нашрдаги барча материаллар

© Pearson Education Limited 2020 нинг мулки ҳисобланади.

Мундарижа

Кириш	1
6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири	3
Ўқув қўлланма	3
Иш схемаси	9
Дарс режаси	27

Кириш

Ушбу буклет Pearson ВТЕС Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар спецификациясига қўшимча ҳисобланади. Спецификация сизга нимани ўргатиш ва нимани баҳолаш кераклигини кўрсатиб беради. Мазкур буклет сизга буни қандай бажаришингиз тўғрисидаги таклиф ва ғояларни тақдим этади.

Ушбу буклет сизга амалий машғулотлар, реал сценарийлар, иш берувчиларни ўқув жараёнига жалб қилиш усуллари ва мустақил ўқишни бошқариш усуллари, шунингдек баҳолаш усуллари ўз ичига олган ҳолда таълим бериш ва ўрганиш бўйича ғояларни тақдим этади. Шунингдек, рисола спецификацияларнинг мазмуни амалда қандай ишлаши мумкинлигини кўрсатиб беради ва сизни малакани оширишнинг турли усуллари ҳақида ўйлашга ундайди.

Мазкур буклет сизга қуйидагиларни тақдим этади:

- малакадаги модулларни қандай олиб бориш бўйича қўлланма;
- малакадаги модулларини тақдим этишни қўллаб-қувватлаш учун тавсия этилган манбалар;
- бутун малака бўйлаб барча модулларда қамраб олинган мавзулар, машқлар ва баҳолашларни кўрсатувчи иш схемалари;
- модулларнинг мазмунини ёритиш учун дарсларни қандай ўтказиш ҳақида батафсил қўлланмани ўз ичига олган дарс режалари.

Ушбу буклетдаги маълумотлар, малакаларни ишлаб чиқишда иштирок этган ўқитувчилар томонидан тузилган, шунинг учун улар ВТЕС малакасини тақдим этишнинг янги ва қизиқарли усуллари топиш қийинлигини тушунадилар.

Мазкур буклетда келтирилган ўқув қўлланма, малакани тақдим этишни режалаштиришда нимани эътиборга олиш кераклиги ҳақида маълумотни ўз ичига олади, шу жумладан:

- малакангизнинг тузилмаси
- қандай қилиб ўз ўқувчиларингиз учун малакани шакллантиришингиз мумкинлиги
- тегишли иш берувчилар билан қандай боғланишингиз ҳақидаги таклиф
- бошқа қўллаб-қувватлаш ва мавжуд манбалар тўғрисида маълумот.

Биз сизга индивидуал қўлланма тақдим этмоқдамиз. У ўқув мақсадларига ва модул таркибига бўлган ёндашувлар ҳақида таклифларни ҳамда қизиқарли ва турли хил машғулотлар учун ғояларни ўз ичига олади. Сиз шунингдек, унда ўз топшириқ ва вазифаларингизни қандай режалаштириш ва бажариш тўғрисида маслаҳатлар ва ғояларни топишингиз мумкин.

6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири

Ўқув қўлланма

Модул билан танишиш

Атроф-муҳит ва атроф-муҳит хавфсизлигини ривожлантириш ҳар кимнинг ташвишидир ва омборхоналар, операциялар, жараёнлар ва тадбирлар, маҳаллий, миллий ва глобал, атроф-муҳитга ижобий таъсир кўрсатишини таъминлашда муҳим рол ўйнаши керак.

Ушбу модулнинг мақсади, ўқувчиларга атроф-муҳитга ҳам ижобий, ҳам салбий таъсир кўрсатадиган операциялар, жараёнлар ва ҳаракатлар тўғрисида тушунча беришдир. Ўзбекистоннинг омбор корхоналари ва вазирликлари кўмаги билан ўқувчилар, бир қатор омборхона корхоналарини ўрганадилар ва уларнинг ифлосланишини бошқариш, чиқиндиларни бошқариш ва энергияни тежашни баҳолайдилар. Кейин ўқувчилар танланган омборхона фаолияти, атроф-муҳитга таъсирини яхшилаш ва тижорат ва операциялар мақсадларига эришиш йўллари ўрганадилар.

Ушбу модулда сиз, турли хил ўқитиш усуллари билан фойдаланишингиз мумкин, шу жумладан:

- атроф-муҳитга таъсир қиладиган фаолият турлари ва операциялар турларини аниқлаш учун синфда ва кичик гуруҳларда мунозаралар ва омборхона ишини ҳисобга олиш керак бўлган бошқа фикрлар;
- омбор фаолияти ва атроф-муҳитга таъсирини камайтириш бўйича чора-тадбирлар ва амалиётнинг экологик хавфсизлигини ошириш усуллари;
- омборнинг жорий фаолияти ва ҳаракатлари, жорий сиёсати ва жараёнлари, атроф-муҳитга зарарли таъсир кўрсатадиган турли ташкилотлардан маърузачиларни таклиф қилиш;

- омборларнинг фаолияти ва ишларининг доимий назоратини ва манбалардан оқилона фойдаланиш бўйича, ҳар қандай ташаббусни кузатиш учун мавжуд омборларга ташриф буюриш;
- модул мавзуларини ўрганиш учун Интернет ва/ёки кутубхона манбаларидан фойдаланган ҳолда, тадқиқотлар хусусан, Ўзбекистонда экологик хавфсизликни таъминлашга қаратилган ташаббуслар;
- саноат ва унинг атроф-муҳитга таъсирини яхшироқ тушуниш учун саноат журналлари ва компанияларнинг рисолалари.

Гуруҳда ишлаш – бу ўқишнинг мақбул шакли, аммо сиз ҳар бир талаба баҳолаш учун етарли бўлган ўз далилларини тақдим этишга ишонч ҳосил қилишингиз керак.

Ушбу модулда ишлаш учун маҳаллий иш берувчиларни жалб қилишингиз мумкин:

- уларга таклиф этилган спикерлар сифатида қатнашишни таклиф қилиш;
- ўқувчиларга ҳақиқий сақлаш шароитида ишлашлари учун биноларига кириш имкониётини бериш;
- ўқувчиларга амалий ишлар ва мисоллар учун асос сифатида ўзларининг иш материаллари билан танишиш имкониётини бериш.

Ўқувчилар қуйидагиларга кириш ҳуқуқига эга бўлишлари лозим:

- операциялар, жараёнлар ва фаолиятни назорат қилиш учун бир қатор омбор корхоналари;
- экологик хавфсизлик тўғрисидаги қонун ҳужжатлари;
- экологик жиҳатдан хавфсиз операциялар, жараёнлар ва фаолиятни тарғиб қилувчи сиёсат;
- ахборот технологиялари;
- фаолияти, жараёнлари ва фаолияти ходимларни атроф-муҳитни муҳофаза қилишга ижобий ҳисса қўшишга ундовчи бошқа омбор ташкилотлари.

Модулнинг бошланиши

Сизга модулни ўрганишнинг битта усули учун бошланғич нуқта берилади. У спецификацияда келтирилган, тавсия этилган баҳолашга нисбатан ёндашувга асосланган.

6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
<p>Кириш</p> <p>Модулнинг хусусиятларини таништиришдан бошланг.</p> <p>Ушбу модул ўқувчиларни омбор жараёнлари, операциялар ва ҳаракатларнинг атроф-муҳитга таъсирини ҳисобга олиш учун талаб қилинган учта модулдан олинган маълумотлардан фойдаланишга ундайди. Ушбу модул учун омборхонага ташриф буюриш режалаштирилган эди, ҳатто ўқувчилар олдинги модулларнинг бир қисми сифатида, кириш ҳуқуқига эга бўлсалар ҳам. Ташрифдан олдин муайян атроф-муҳитга эътиборни ташкилот билан келишиб олиш тавсия этилади.</p>
<p>А ўқитиш мақсади – Омбор амалиётларини назоратини ва уларнинг атроф-муҳитга таъсирини ўрганиш</p> <p>Тренинг мақсади омбор бошқарувчисининг омборнинг самарали ишлашини таъминлашдаги роли ва жавобгарлигини тушунишдир. Ушбу ўқув мақсадини амалга оширишнинг бошиданок, ўқувчилар маҳаллий, миллий ва ички муҳитни сақлайдиган ва ҳимоя қиладиганлар билан танишишлари керак. Ушбу ўрганиш учун иккита баҳолаш мавжуд.</p> <p>Ўқувчилар омборхона жараёнлари, операциялари ва тегишли фаолият турлари билан боғлиқ бўлган атроф-муҳит муаммолари, масалан: манбаларни истеъмол қилиш ва чиқиндиларни йўқ қилиш билан танишишлари керак. Бундан ташқари, омборхона таъминот занжирининг бир қисми бўлганлиги сабабли, ўқувчилар истеъмолчининг атроф-муҳитга таъсирини ва шунинг учун бу ва бошқа омилларнинг салбий таъсирини билишлари керак. Ўқувчилар турли хил омборхоналарни тадқиқ қилишлари лозим.</p> <p>Ўқувчилар, Ўзбекистон томонидан экологик хавфсизликни тарғиб қилиш бўйича ташаббусларни ва уларнинг тижорат бизнеси сифатида, омборларга таъсирини тушунишлари керак. Ўқувчилар, молиявий фойда ҳар доим ҳам кутилган қисқа муддатли натижаларга эриша олмаслигини таъкидлаб, ўзгаришларнинг харажатлари ва фойдалари, кутилаётган иқтисодий фойдалар билан боғлиқ бўлган ўйинда иштирок этишлари мумкин.</p>

6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири

В ўқитиш мақсади – Омбор корхоналари учун мавжуд бўлган устувор чораларни ва уларнинг атроф-муҳит учун устунликларини ўрганиш.

Ушбу ўқув мақсади учун иккита вазифа мавжуд.

Ўқувчилар омборда иш юритиш қоидалари билан танишишлари ва омбор ишчиларининг атроф-муҳитга таъсирини камайтириш учун қандай чоралар кўриши, шу жумладан самарали ўқитишлари керак. Атроф-муҳитга салбий таъсирни камайтиришда қонун ҳужжатларининг, шунингдек, халқаро ва миллий ташаббуслар каби бошқа назорат чораларини таъкидлаш керак.

Атроф-муҳитга салбий таъсирни камайтиришда қонун ҳужжатларининг, шунингдек, халқаро ва миллий ташаббуслар каби бошқа назорат чораларини таъкидлаш лозим:

- мақсадлар;
- кўрсаткичлар;
- жараёнлар;
- амалиётлар;
- фаолият.

Ўқувчилар ушбу билимларни қўллашлари ва ташқи маслаҳатчилар, етказиб берувчилар ва бошқа агентликлар каби бошқаларнинг экологик тоза иш усулларига бўлган талабларини ўз ичига олган ўз сиёсатларини ишлаб чиқишлари муҳимдир. Шунингдек, ўқувчилар ушбу усулларнинг экологик фойдалари ҳақида билиб олишлари керак.

Ўқувчилар ўзларининг илмий лойиҳаларини топширишдан манфаатдор бўлишлари керак, чунки улар турли хил омборхоналар экологик хавфсизликни яхшилашда, шу жумладан, тадбирларни ўтказишда қандай иштирок этишлари мумкинлигини аниқлашади:

- табиатни муҳофаза қилиш;
- чиқиндиларни (ифлослантирувчи моддаларни) қонунийлаштириш;
- таълимдаги ўзгаришлар;
- манбаларни танлаш ва алтернатив усуллар ва/ёки материаллардан фойдаланиш.

Ўқувчилар экологик хавфсизлик амалиётлари, бизнесга қандай фойда келтириши мумкинлигини кўриб чиқиши керак:

- мижозлар ва таъминотчиларнинг узоқ муддатли содиқлиги;
- бошқа одамлар, шу жумладан, ишчилар билан муносабатларни яхшилаш;
- молиявий раҳбатлантириш ва имтиёзлар.

6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири**С ўқитиш мақсади – Омбор корхоналари қандай қилиб ўзларининг барқарор фаолиятларини такомиллаштиришлари мумкинлигини ўрганиш**

Ушбу ўқув мақсади ўқувчилар танланган омборхона фаолиятидаги атроф-муҳитга таъсир этувчи жорий жараёнларни, операцияларни ва фаолиятни таҳлил қилиш ва ушбу жараёнларни, операцияларни ва фаолиятни атроф-муҳитга ижобий таъсир кўрсатиши учун қандай яхшилаш мумкинлигини ўрганишдир. Ушбу ўқув мақсади учун битта баҳолаш мавжуд.

Ўқувчилар ҳозирги жараёнларни, операцияларни ва фаолиятни таҳлил қилиш учун турли хил бирламчи ва иккиламчи тадқиқот усулларини қўллаш тўғрисида билишлари керак. Тадқиқот ва маълумот тўплашдан сўнг, ўқувчилар такомиллаштириш бўйича тавсиялар, шунингдек, уларни амалга ошириш усулларини аниқ кўрсатиб берадиган режа тузишлари ва кейинчалик уларни доимий такомиллаштириш циклининг бир қисми сифатида кўриб чиқишлари керак.

Ўқувчилар атроф-муҳит ва бизнес эҳтиёжларини қондириш бўйича ўз тавсияларини мустақил равишда асослай олишлари керак.

Бошқа ВТЕС модуллари ва малакаларига ҳаволалар

Ушбу модул қуйидагилар билан боғлиқ:

- 2-модул: Омбор муҳитида жамоани бошқариш ва назорат қилиш;
- 3-модул: Омбор жараёнларини бошқариш;
- 4-модул: Омборда мижозларга хизмат кўрсатиш;
- 5-модул: Омбор муҳитида талабларга мувофиқлик;
- 7-модул: Омборда захиралар назорати.

Ресурслар

Веб-сайтлар:

www.greenpeace.org/international/act

Гринпис веб-сайти, иқлимнинг бетартиблигини олдини олиш учун тизимли ўзгаришларга бўлган эҳтиёж ҳақида маълумот беради.

www.nationalgeographic.com/environment/global-warming/pollution/

National Geographic сайти, ҳаво ифлосланишининг сабаблари тўғрисида маълумот беради.

www.naturvernforbundet.no/international/environmenta

www.uznature.uz/en

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бўйича давлат қўмитасининг веб-сайти, атроф-муҳит фаолияти тўғрисида маълумот беради.

www.thebalancesmb.com/how-long-does-it-take-garbage-to-decompose-2878033

Кичик корхоналар учун ўз маҳсулотларида ишлатилиши мумкин бўлган материалларнинг декомпозицияси тўғрисида маълумот берадиган сайт.

www.uz.undp.org

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Тараққиёт Дастурининг веб-сайти, унда Ўзбекистоннинг экологик хавфсизликка янгича ёндашуви (шу жумладан, уларнинг сиёсати, мақсадлари ва яқинда амалга оширилган фаолияти, масалан: йиғиш, ташиш, чиқиндиларни йўқ қилиш, бошқариш ва табиий манбаларни бошқариш) ҳақидаги маълумотлар мавжуд.

Pearson ҳар қандай ташқи интернет сайтлари учун жавобгар эмас. URL-манзил ҳали ҳам аниқ, тегишли ва тегишли эканлигига ишонч ҳосил қилиш учун ўқитувчида синфда ишлатишдан олдин ҳар бир веб-сайтни олдиндан кўриб чиқиш жуда муҳимдир. Биз ўқитувчиларни фойдали веб-сайтларни белгилашга ва ўқувчиларга уларга мактаб/коллеж интернетини орқали киришни таклиф қилишни таклиф қиламиз.

Иш схемаси

Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Ўқув соатлари	60
Дарслар сони	20
Дарслар давомийлиги	3 соат
Бошқа модулларга ҳаволалар	2-модул: Омбор муҳитида жамоани бошқариш ва назорат қилиш. 3-модул: Омбор жараёнларини бошқариш. 4-модул: Омборда мижозларга хизмат кўрсатиш. 5-модул: Омбор муҳитида талабларга мувофиқлик. 7-модул: Омборда заҳиралар назорати.

Ўқитиш учун калитлар			
ЁМТ	Ёзма мустақил топшириқ	ММ	Материални мустаҳкамлаш
ТЭС	Таклиф этилган спикер	Т	Ташриф
МЎ	Мустақил ўқитиш	ИТ	Иш тажрибаси

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
1	<p>Модулга кириш</p> <p>A1 Омбор фаолияти ва амалиётларини назорат қилиш.</p> <p>A2 Омбор фаолияти ва амалиётларининг атроф-муҳитга таъсири.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Модул билан таништиринг ва асосий мавзулар ҳақида қисқача маълумот беринг. Баҳолаш дафтарининг 1-вазифасига эътибор қаратиб, турли жараёнлар балларини тушунтиринг. • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар сўзларни қидириш варағини тўлдирадилар. • Мустақил бажариш учун машқ: ўқувчилар омбор бошқарувчисининг ўрни ва мажбуриятларини атроф-муҳитга таъсир қиладиган, операциялар ва ҳаракатлар нуқтаи-назаридан ўрганадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: ўқувчилар ўзларининг натижалари билан бўлишадилар. • Ўқитувчи тақдироти: Атроф-муҳитни муҳофаза қилишнинг актуал масалалари ва турли хил омборларнинг таъсири. • Жуфликда бажариладиган машқлар: Ўқувчилар омборларнинг атроф-муҳитга таъсирининг турли хил вариантларини кўриб чиқадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги тақдирот: 2-дарсда қатнашадиган таклиф этилган спикер ҳақида маълумот беринг. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>1-вазифани баҳолаш учун иш дафтари</p> <p>Сўзларни қидириш жадвали</p> <p>Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар</p> <p>Атроф-муҳит масалалари бўйича тақдирот</p> <p>Таклиф этилган спикернинг 2-дарсдаги тақдироти</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
			<ul style="list-style-type: none"> • Умумий машқлар: Ўқувчилар таклиф этилган спикерларга саволлар тайёрлайдилар. • Яқун: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. • Дарсдан ташқари мустақил иш: Ўқувчилар 1 ва 3 модулларни такрорлайдилар. 	
2	<p>A1 Омбор фаолияти ва амалиётларини назорат қилиш.</p> <p>A2 Омбор фаолияти ва амалиётларининг атроф-муҳитга таъсири.</p>	ТЭС	<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Атроф-муҳит хавфсизлиги операцияларидаги фарқларни муҳокама қилинг. • Таклиф этилган спикер: Таклиф этилган спикер, омборхоналар, операциялар ва атроф-муҳит ўртасидаги муносабатлар ҳақида гапиради. Ўқувчилар таклиф этилган спикерга олдинги дарсда тайёрланган саволларни берадилар. • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар атроф-муҳитга салбий таъсир кўрсатадиган сақлаш эффектларини аниқлайдилар ва кейин натижаларини бутун гуруҳ билан баҳам кўрадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Гуруҳ маълумотларини бирлаштириш. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>Дарс эслатмалари 1</p> <p>Таклиф этилган спикер</p> <p>Вазифани баҳолаш учун иш дафтари 1</p> <p>Салбий экологик муаммолар ва уларнинг сабабларини тавсифловчи варақлар</p> <p>Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
			<ul style="list-style-type: none"> • Синфда машқ: Ўқувчилар салбий экологик муаммоларни уларнинг сабаблари билан боғлайдилар. • Якуний дарс: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. • Дарсдан ташқари мустақил иш: Ўқувчилар танланган объектнинг атроф-муҳитга таъсири ҳақида қисқача презентация яратадилар. 	
3	<p>A2 Омбор фаолияти ва амалиётларининг атроф-муҳитга таъсири.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Атроф-муҳитга таъсир оқибатлари. 	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш. • Мустақил бажариш учун машқ: Ўқувчилар 2-дарснинг «Дарсдан ташқари мустақил иш» натижаларини, бутун синфга тақдим этадилар ва ушбу соҳага тегишли бошқа экологик муаммоларни аниқлайдилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ўзларининг натижалари билан бўлишадилар. • Жуфликда бажариладиган машқлар: Ўқувчи атроф-муҳит муаммоларининг глобал таъсирини ўрганади ва кейин ўз натижаларини бутун гуруҳ билан баҳам кўради. • Якуний дарс: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>Дарс эслатмалари 2</p> <p>Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар</p> <p>Атроф-муҳит масалалари бўйича тақдимот</p> <p>2-дарс</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p> <p>1-вазифани баҳолаш учун иш дафтари</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
				Баҳолаш ёзувларини топшириш
4	<p>A2 Омбор фаолияти ва амалиётларининг атроф-муҳитга таъсири.</p> <ul style="list-style-type: none"> Атроф-муҳит соҳасидаги манфаатдор томонлар. 	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш. Кичик гуруҳларда машқлар: Экологик хавфсизликни таъминлаш ва тарғиб қилиш билан шуғулланадиган ташкилотларни муҳокама қилинг. Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ўзларининг тадқиқот натижаларини тақдим этадилар. Ўқитувчи тақдими: Тегишли ҳукумат вазирликларига топширинг. Якуний сессия: Саволлар ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни умумлаштириб, синаб кўринг. Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ташриф буюрадиган давлат вазирликларининг тақдими ва уларнинг фаолияти ҳақида қисқача маълумот. Ўқувчилар саволлар тайёрлайдилар. Дарсдан ташқари мустақил иш: ўқувчилар маҳаллий экологик ташаббусларни ўрганадилар ва уларни амалга оширишда давом этадилар. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>3-дарс эслатмалари</p> <p>Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p> <p>1-вазифани баҳолаш учун иш дафтари</p> <p>Тегишли ҳукумат вазирликларига тақдимот</p> <p>Ҳужжатларни тўлдириш</p>
5	Ташриф.	Т/ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> Ташрифлар: Ўқувчилар иложи борича кўпроқ давлат идораларида қатнашадилар (Ўқитувчи гуруҳ ва ташрифларни ажратиши мумкин). 	Модул хусусиятлари

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
			<ul style="list-style-type: none"> Ўқувчилар 4-дарсда тайёрланган саволларни берадилар. Сессияни мустақамлаш: Саволлар ва жавоблар, ўқувчилар ташриф давомида кузатган нарсалари ёрдамида тушунчангизни синаб кўринг. Дарсдан ташқари мустақил иш: Уч гуруҳда ўқувчилар ташрифнинг асосий натижалари тўғрисида тақдимот тузадилар. 	<p>Жойларга ташриф буюриш</p> <p>Ҳужжатларни тўлдириш</p> <p>4-дарсда тайёрланган саволлар</p>
6	Ташрифлар натижалари Баҳолаш учун иш дафтаридаги 1-вазифани бажариш ва топшириш	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш ва ташрифлар. Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар ташриф давомида нималарни ўрганганликлари тўғрисида (дарсдан ташқари мустақил иш, 5-дарс) тақдимотлар қиладилар. Баҳоловчи машқлар: Ўқувчилар баҳолаш дафтаридаги 1-вазифани бажарадилар ва топширадилар. Дарсни мустақамлаш: Ўқувчи тушунчасини синаш учун савол ва жавоблардан фойдаланинг. Дарсдан ташқари мустақил иш: ўқувчилар БМТТДнинг стратегик режасини (2018-2021) ўрганадилар. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>1-5 дарс эслатмалари</p> <p>5-дарсда ўқувчилар учун дарсдан ташқари мустақил ишлар тўғрисида тақдимотлар</p> <p>1-вазифани баҳолаш учун иш дафтари</p> <p>Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p> <p>Баҳолаш ёзувлари</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
7	АЗ Омборга жойлаш бўйича саволларни муҳокама қилиш		<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш. • Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Баҳолаш дафтарининг 2-вазифаси тақдимоти. • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар 6-дарснинг, дарсдан ташқари мустақил машғулоти натижаларини намойиш этадилар. • Ўқитувчи тақдимоти: БМТТДнинг стратегик режаси (2018-2021-йиллар) қандай амалга оширилаётганлигини тушунтиринг. • Ўқитувчи тақдимоти: Замонавий истеъмол нима? • Кичик гуруҳларда машқлар: ўқувчилар замонавий истеъмолнинг атроф-муҳитга, шу жумладан, таъминот занжирига салбий таъсирини ўрганадилар ва ўз натижаларини бутун гуруҳ билан баҳам кўрадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Омбор фаолияти ва операцияларнинг ҳаво ифлосланишига салбий таъсири даражасини тушунтиринг. • Якуний дарс: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. • Дарсдан ташқари мустақил иш: Ўқувчилар Тошкент яқинидаги омборларнинг жойлашувини ўрганадилар. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>1-6 дарс эслатмалари</p> <p>2-вазифани баҳолаш учун иш дафтари</p> <p>Ўқувчиларнинг 6-дарс бўйича дарсдан ташқари мустақил иш ёзувлари</p> <p>National Geographic сайтига кириш (ҳавонинг ифлосланиши)</p> <p>Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p> <p>БМТТД стратегик режаси тақдимоти</p> <p>Замонавий истеъмол ҳақида тақдимот</p> <p>Ҳаво ифлосланиши ҳақида тақдимот</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
8	<p>А3 Омборга жойлаш бўйича саволларни муҳокама қилиш</p> <ul style="list-style-type: none"> Маҳаллий жамоаларга таъсир 	ТЭС	<ul style="list-style-type: none"> Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш. Жуфликда бажариладиган машқлар: Ўқувчилар инфратузилма ва омборхоналарнинг Ўзбекистондаги маҳаллий жамоаларга таъсирини ўрганиш учун хариталардан фойдаланадилар. Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ўзларининг натижалари билан бўлишадилар. Натижалар: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Баҳолаш дафтارينинг 1-вазифаси бўйича гуруҳга мулоҳаза билдиринг. Ўқитувчи-ўқувчи бирга бир: Ўқувчиларнинг муваффақияти тўғрисида индивидуал фикр беринг. Дарсдан ташқари мустақил иш: Кичик гуруҳларда ўқувчилар омбор операцияларини ўзгартиришнинг харажатлари ва фойдаларини аниқлайдилар. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>7-дарс эслатмалари</p> <p>2-вазифани баҳолаш учун иш дафтари</p> <p>Миллий автомобил ва темирйўл тармоқларининг хариталари</p> <p>Баҳолаш ёзувлари</p> <p>Тараққиёт ҳақида ҳисобот</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p>
9	<p>А3 Омборга жойлаш бўйича саволларни муҳокама қилиш.</p>	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш. Кичик гуруҳларда машқлар: ўқувчилар ўз-ўзини бошқаришдан ташқари дарсдан ташқари машғулотлар бўйича топилмаларини тақдим этадилар. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>4-модул эслатмалари</p> <p>2-вазифани баҳолаш учун иш дафтари</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
	<ul style="list-style-type: none"> Ўзгаришларнинг харажатлари ва фойдалари. 		<ul style="list-style-type: none"> Умумий машқлар: ўқувчилар ўзгаришларнинг харажатлари ва фойдалари ҳақида кутилаётган иқтисодий фойдаларга нисбатан жамоавий ўйинда қатнашадилар. Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўйин натижаларини бутун гуруҳ билан муҳокама қилинг. Якуний дарс: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. Баҳоловчи машқлар: Ўқувчилар 2-вазифани тўлдирадилар ва топширадилар. Дарсдан ташқари мустақил иш: Ўқувчилар ҳуқуқ ва сиёсатни жуфтликларда ўрганадилар . 	Интернетга уланган компьютерлар Ўзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар
10	В1 Атроф муҳитга таъсирни камайтириш чоралари.		<ul style="list-style-type: none"> Кириш: Ўтган дарсни ва 4-модулни такрорлаш. Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Баҳолаш дафтарининг 3а-вазифасини топширинг ва экологик хавфсизлик чораларини муҳокама қилинг. Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Атроф-муҳит қонунлари, сиёсати ва жараёнларига мувофиқлигини тушунтиринг. Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар, ходимлар учун тренинглар ташкил этадилар ва ўтказадилар, шунда омборхона ходимлари тегишли омборхоналарда экологик хавфсизлик чоралари тўғрисида хабардор бўладилар. 	Модул хусусиятлари 3а-вазифани баҳолаш учун иш дафтари Ўзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар 4-модул эслатмалари Интернетга уланган компьютерлар

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
			<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар топилмаларини бутун синф билан бўлишадилар. • Якуний дарс: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. • Дарсдан ташқари мустақил иш: Уч гуруҳда ўқувчилар Ўзбекистоннинг атроф-муҳитга таъсирини ўрганадилар. 	<p>Қонунчилик тақдимоти</p> <p>Омбор ташкилотларининг экологик бўлмаган сиёсати</p>
11	В1 Атроф муҳитга таъсирни камайтириш чоралари.	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш. • Ўқитувчи тақдимоти: Экологик хавфсиз чоралар назоратини тушунтиринг. • Кичик гуруҳларда машқлар: ўқувчилар экологик хавфсиз назорат чораларини ўрганадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ўзларининг натижалари билан бўлишадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Бошқа атроф-муҳит муаммоларини тушунтиринг, масалан: <ul style="list-style-type: none"> ○ ер; ○ материаллар; ○ сув сифати; ○ тижорат мақсадларидан фойдаланиш. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>Дарс эслатмалари 10</p> <p>За-вазифасини баҳолаш бўйича иш дафтари</p> <p>Баҳолаш ёзувлари</p> <p>Тараққиёт ҳақида ҳисобот</p> <p>Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p> <p>Экологик хавфсиз чоралар ҳақида тақдимот</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
			<ul style="list-style-type: none"> • Якуний дарс: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Баҳолаш дафтарида 2-вазифа бўйича фикр билдиринг. • Ўқитувчи-ўқувчи бирга бир: ўқувчиларнинг муваффақияти тўғрисида индивидуал фикр беринг. 	Омбор ва экологик хавфсиз чоралар роли ҳақида тақдимот
12	В1 Атроф муҳитга таъсирни камайтириш чоралари Таклиф этилган спикер	ТЭС / ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Олдинги дарсни такрорланг ва 3б-вазифани топширинг. • Баҳоловчи машқлар: Ўқувчилар баҳолаш дафтаридаги 3а-вазифасини бажарадилар ва топширадилар. • Умумий машқлар: Ўқувчилар таклиф этилган спикерларга саволлар тайёрлайдилар. • Таклиф этилган форум спикери: Темир йўллар, Ўзбекистон авиакомпаниялари ва транспорт-экспедиторлик ташкилотлари вакиллари билан танишинг. Ўқувчилар олдиндан тайёрланган саволлар берадилар. • Саволга жавоблар сессияси: Саволлар ва жавоблар ёрдамида, тушунчангизни хулоса қилинг ва синаб кўринг. 	Модул хусусиятлари 10-дарс эслатмалари Таклиф этилган спикерлар Керакли ўлчамдаги хона 3-вазифани баҳолаш учун иш дафтари Интернетга уланган компьютерлар
13	В2 Экологик барқарорликнинг устунликлари.		<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Ўтган дарсни таклиф этилган спикер билан такрорлаш. 	Модул хусусиятлари 12-дарс эслатмалари

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
	<p>ВЗ Экологик барқарорликни ошириш учун омборда сақлашнинг устунликлари.</p> <p>Хўжалик фаолияти ва сиёсат.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Жуфликда бажариладиган машқлар: Ўқувчилар экологик хавфсизликни бизнес мақсадлари ва вазифаларига қандай киритиш кераклигини аниқлайдилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ўз кузатувлари билан бўлишадилар. • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар экологик хавфсизликни иш шароитларига қандай киритиш кераклигини аниқлайдилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ўзларининг натижалари билан бўлишадилар. • Ўқитувчи тақдимоти: Ташқи манфаатдор томонлар билан ишлашни тушунтиринг ва муҳокама қилинг. • Якуний сессия: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. • Дарсдан ташқари мустақил иш: Жуфтликларда ёки кичик гуруҳларда ўқувчилар қуйидаги фикрлардан бири учун экологик жиҳатдан, фойдали амалиётни ўз ичига олган сиёсатни ишлаб чиқадилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ ўқитиш; ○ ташқи маслаҳатчилар; ○ етказиб берувчилар билан ишлаш; ○ табиатни муҳофаза қилиш идоралари билан ишлаш. 	<p>Ташқи манфаатдор томонлар билан ишлаш бўйича тақдимот.</p> <p>3-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари</p> <p>Саноат фойдаланишни янада экологик хавфсиз қилиш учун керакли иккита устунли варақлар</p> <p>Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
14	<p>B2 Экологик барқарорликнинг устунликлари.</p> <p>Таъсирларни баҳолаш.</p>	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш. • Жуфликда бажариладиган/кичик гуруҳларда машқлар: ўқувчилар ўз дарсларида, ўз-ўзини бошқаришдан ташқари, дарслардан олиб бориладиган сиёсатни 13-дарсда намоиш этадилар. • Ўқитувчи тақдимоти: Экологик жиҳатдан хавфсиз бошқариш воситаларидан атроф-муҳитга фойда келтириш. • Жуфликда бажариладиган машқлар: ўқувчилар экологик хавфсиз бошқариш воситаларининг фойдалари тўғрисида шакл тўлдирадидилар. • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар атроф-муҳитга таъсир кўрсатишни экологик хавфсиз чоралар ёрдамида баҳолаш усулларини ўрганадилар. • Якуний дарс: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>13-дарс эслатмалари</p> <p>36-вазифани баҳолаш учун иш дафтари</p> <p>Экологик хавфсиз назорат усуллари таъсирини баҳолаш бўйича тақдимот</p> <p>13-дарсда ўқувчиларнинг дарсдан ташқари мустақил машғулотларини ўтказиш қоидалари</p> <p>Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар</p> <p>Экологик хавфсиз чоралар афзалликлари формалари шаблони</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
15	Бизнес режани асослаш.	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш • Ўқувчилар баҳолаш дафтариинг 3-вазифасини бажарадилар ва топширадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Баҳолаш дафтаридаги 4-вазифани кўрсатиш. • Жуфтликларда ёки кичик гуруҳларда (13-дарс бўйича дарсдан ташқари мустақил ишларга асосланиш): ўқувчилар бизнес ҳолатини ўзларининг сиёсатлари учун тушунтирадилар ва маълум афзалликларни таъкидлайдилар. • Якуний дарс: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: 4-вазифани асосий фаолиятнинг 13 ва 14-дарслари билан мувофиқлаштириш ва кўрсатмалар бериш. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>14-дарсдан ёзувлар</p> <p>4-вазифани баҳолаш учун иш дафтари</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p> <p>4-вазифа бўйича тақдимот</p>
16	<p>Мустақил иш ва тараққиётни кузатиб бориш.</p> <p>Тадқиқот усуллари.</p>	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш. • Баҳоловчи машқлар: Ўқувчилар баҳолаш дафтариинг 4-вазифасини бажарадилар ва топширадилар. • Ўқитувчи-ўқувчи бирга бир: Ўқувчиларнинг муваффақияти тўғрисида индивидуал фикр беринг. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>15-дарс эслатмалари</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
			<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Баҳолаш дафтарининг 5-вазифасини кўрсатинг. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Бирламчи ва иккиламчи тадқиқотлар ўртасидаги фарқни муҳокама қилинг. • Дарсни мустаҳкамлаш: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. • Дарсдан ташқари мустақил иш: Ўқувчилар омборхоналарнинг экологик хавфсизлиги тўғрисида сўровнома тузадилар. 	<p>4-5-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари</p> <p>Баҳолаш бўйича ёзувлар</p> <p>Тараққиёт ҳақида ҳисобот</p> <p>Баҳолаш дафтарида 5-вазифа бўйича тақдимот</p>
17	<p>Тадқиқот усуллари.</p> <p>Танланган омбор бизнес лойихаси.</p> <p>Тадқиқот усуллари ва маълумотларни тақдим этиш.</p>	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: 1, 2, 3 ва 16-дарсларни такрорлаш. • Мустақил бажариш учун машқ: Ўқувчилар 16-дарс бўйича, дарсдан ташқари мустақил иш учун сўровномаларни топширадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Манбаларни, тадқиқот усуллари, ҳаволаларни ва маълумотларни тақдим этишни тушунтиринг ва муҳокама қилинг. • Якуний дарс: Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни текширинг ва хулоса қилинг. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>1, 2, 3, 12 ва 16- дарс эслатмалари</p> <p>5-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари</p> <p>16-дарс бўйича дарсдан ташқари мустақил машғулотлар учун ўқувчиларга сўровномалар</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
				Ўзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар Интернетга уланган компьютерлар
18	<p>C1 Амалиётни яхшилаш бўйича режалаштириш.</p> <p>C2 Барқарор амалиётни яхшилаш бўйича асосланган тавсиялар.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Ўтган дарсни такрорлаш. • Ўқитувчи тақдими: Режалаштиришни қандай бошлашни тушунтириш. • Мустақил бажариш учун машқ: Ўқувчилар ўзларининг тадқиқотлари асосида режалар тузадилар ва танланган фаолият ва операцияларнинг экологик хавфсизлигини яхшилаш учун такомиллаштиришларни тавсия қиладилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ўз режалари билан бўлишадилар. • Умумий машқлар: Ўқувчилар тавсиялар бериш учун нимани эътиборга олишни ўрганадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Доимий такомиллаштириш циклини қайта кўриб чиқинг. • Мустақил бажариш учун машқ: Ўқувчилар доимий равишда такомиллаштириш циклини ўзларининг тавсияларидан бирига қўлайдилар ва натижаларини баҳам кўрадилар. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>17-дарс эслатмалари</p> <p>5-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари</p> <p>Дарс эслатмалари:</p> <p>2, 3 ва 4-модулар</p> <p>Режаларни амалга оширишни қандай бошлаш ҳақида тақдимот</p> <p>Доимий такомиллаштириш циклининг тақдими</p> <p>Ўзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар</p>

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
			<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар топилмаларини бутун синф билан бўлишадилар. • Якуний дарс: Саволлар ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, тушунчангизни умумлаштириб, синаб кўринг. 	Интернетга уланган компьютерлар
19	C2 Барқарор амалиётни яхшилаш бўйича асосланган тавсиялар.	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> • Кириш: Олдинги дарсни такрорлаш. • Мустақил бажариш учун машқ: ўқувчилар 18-дарсдан бошлаб ўз режаларида тавсияларини асослайдилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар муҳокама учун тавсия ва асосларни тақдим этадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Баҳолаш дафтارينинг 4-вазифаси бўйича баҳоловчи гуруҳга фикр билдиринг. • Ўқитувчи-ўқувчи бирга бир: Ўқувчиларнинг муваффақияти тўғрисида индивидуал фикр-мулоҳазаларингизни беринг, шу жумладан баҳолаш дафтارينинг 4-вазифасига. • Баҳоловчи машқлар: Ўқувчилар 5-дарс учун ишчи дафтарни тўлдирадилар ва топширадилар. 	Модул хусусиятлари 1-18-дарс эслатмалари 5-вазифани баҳолаш учун иш дафтари Баҳолаш ёзувлари Тараққиёт ҳақида ҳисобот Интернетга уланган компьютерлар

#	Мавзу	Дарс тури	Таклиф этиладиган машқлар	Ресурслар
20	<p>Дарсдан ташқари мустақил машғулотлар бўйича фикрлар.</p> <p>Жараённи кузатиш.</p> <p>Қайта топшириш.</p>	ЁМТ	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи тақдироти: Модул натижалари. • Ўқитувчи-ўқувчи бирга бир: Ўқувчиларнинг муваффақияти тўғрисида индивидуал фикр билдиринг, шу жумладан, баҳолаш дафтаридаги 5-вазифа бўйича шарҳлар. • Умумий гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар модулларни яқунлайдилар ва фикр мулоҳазаларини оладилар. 	<p>Модул хусусиятлари</p> <p>1-19 дарс эслатмалари</p> <p>Баҳолаш бўйича иш дафтари</p> <p>Модул натижалари бўйича тақдирот</p> <p>Тараққиёт ҳақида ҳисобот</p> <p>Баҳолаш ёзувлари</p> <p>Интернетга уланган компьютерлар</p> <p>Модул ҳақида фикр мулоҳазалар.</p>

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	1 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<p>Ўқувчиларни қуйидагилар билан таништириш:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6-модул билан; • модулни баҳолашга қўйилган талаблар билан; • атроф-муҳитни муҳофаза қилишда, омбор бошқарувчисининг роли ва мажбуриятлари; • атроф-муҳитга салбий таъсир кўрсатадиган омбор фаолияти ва операциялари.
------------------------	--

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 1-вазифани баҳолаш учун иш дафтари; • Сўзларни қидириш жадвали; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • Атроф-муҳит ҳақида тақдимот; • Таклиф этилган спикернинг 2-дарсдаги тақдимоти; • Интернетга уланган компьютерлар.
Калит: MP: машқлар рўйхати; ФШ: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
<p>Бошланғич машқлар (60 дақиқа)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дарснинг мақсад ва вазифаларини тақдим этинг. • Модул ва ушбу модулда келтирилган асосий мавзулар билан таништиринг. • Модул учун турли хил баҳолаш жараёнларини тушунтиринг. • Баҳолаш дафтардаги 1-вазифага эътибор қаратиб, билимга оид мақсадлар ва тахминларни тушунтиринг .
<p>Асосий машқлар (75 дақиқа)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчиларга атроф-муҳитга оид муҳим сўзларни аниқлайдиган, сўзларни қидириш жадвалини тўлдирадилар. • Мустақил бажариш учун машқ: Ўқувчилар омбор бошқарувчисининг ўрни ва мажбуриятларини атроф-муҳитга таъсир қиладиган ҳаракатлар ва операциялар нуқтаи-назаридан ўрганадилар. Ўқувчилар омбор операцияларини ва атроф-муҳитга салбий таъсир кўрсатадиган аниқ ҳаракатларни ўрганадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокама: ўқувчилар томонидан топилган асосий маълумотларни муҳокама қилинг ва ўқувчилар ёзувларни олишларига ишонч ҳосил қилинг. • Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Ўзбекистонга хос бўлган экологик муаммоларни, сўнгра, глобал аҳамиятга эга экологик муаммоларни таништиринг. Омборларнинг ҳар хил турларини, шу жумладан, маҳаллий ёки миллий, уларнинг ҳажми ва жойлашуви, шунингдек, улар билан ишлайдиган товарларнинг турларини тасаввур қилинг. • Жуфликда бажариладиган машқлар: ўқувчилар омборларнинг атроф-муҳитга таъсири қандай ўзгараётганини кўриб чиқадилар.

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Қўшимча машқлар (30 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи тақдимоти: 2-дарсда қатнашадиган, таклиф этилган спикер ва улар ишлаётган ташкилот томонидан олиб бориладиган тадбирлар тўғрисида маълумот беринг. • Гуруҳларда машқлар: ўқувчилар 2-дарсда таклиф этилган спикерларга ташриф учун саволлар тайёрлайдилар.
Якуний машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчилар ўз саволларини бутун гуруҳ билан бўлишадилар. • Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда ўқувчилар тушунчасини синаб кўринг.
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчилар 1 ва 3-модулларни такрорлайдилар (ва керак бўлса 4-модулни ҳам). Ўқувчилар турли хил омбор ишларининг турлари бўйича ўз ёзувларин и ёзадилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ экологик хавфсизлик сиёсати; ○ ходимларнинг экологик хавфсизликка бўлган муносабати; ○ маркетингнинг ташкилий экологик хавфсизлиги.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	2 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<p>Ўқувчиларни қуйидагилар билан таништириш:</p> <ul style="list-style-type: none"> • омборхона операциялари ва фаолияти ва атроф-муҳит ўртасидаги муносабатлар; • атроф-муҳитга босим ўтказувчи таъсир; • таклиф этилган спикер ва унинг тажрибаси.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 1-дарс эслатмалари; • Таклиф этилган спикер; • 1-вазифани баҳолаш учун иш дафтари; • Салбий экологик муаммолар ва уларнинг сабабларини тавсифловчи варақлар; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • Интернетга уланган компьютерлар.
--------------------------	---

Калит: **МР:** машқлар рўйхати; **ФШ:** Форма шаблони; **ТС:** тақдимот слайд

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
<p>Бошланғич машқлар (30 дақиқа)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавоблар ёрдамида 1-дарсни такрорланг. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини тақдим этинг. • Таклиф этилган спикерни гуруҳга таништириш.
<p>Асосий машқлар (120 дақиқа, шу жумладан таклиф этилган спикер учун 30 дақиқа)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Амалиётдаги фарқларни (олдинги дарсдан ташқари мустақил ишлаш асосида) муҳокама қилинг: <ul style="list-style-type: none"> ○ экологик хавфсизлик сиёсати; ○ ходимларнинг экологик хавфсизликка бўлган муносабати; ○ маркетингнинг ташкилий экологик хавфсизлиги. • Таклиф этилган спикер: Омборлар ва операциялар ва атроф-муҳит ўртасидаги муносабатлар ҳақида тақдимот. Ўқувчилар тайёрланган саволларни берадилар ва ёзувлар олиб борадилар. • Кичик гуруҳларда машқлар: ўқувчилар омборнинг атроф-муҳитга таъсир кўрсатадиган таъсирини аниқлайдилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ жараёнлар; ○ энергияни сарфлаш; ○ чиқинди қолдиқлари; ○ бир маротабалик материаллар; ○ технология ва эскириш. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: гуруҳ натижаларини бирлаштириш ва таклиф этилган спикерга муурожаат қилиш. • Гуруҳларда машқлар: Салбий экологик муаммолар ва уларнинг сабаблари ҳақид, а ўйин ёрдамида таништинг. Ўқувчилар салбий экологик муаммоларни уларнинг сабаблари билан боғлайдилар.

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Якуний машқлар (30 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> ● Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Барча таъсир ва салбий томонларини биргаликда тўпланг ва уларни баҳолаш учун иш дафтارينинг 1-вазифаси билан боғланг. ● Якуний дарс: Савол ва жавоблар ёрдамида ўқувчи тушунчасини синаб кўриш.
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> ● Ўқувчилар қуйидаги имкониятлардан бирини танлайдилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ сув пластик шишаси; ○ консерва банки; ○ сут қутиси; ○ пластик пакет; ○ автобус/поездга чипта; ○ фольга; ○ иссиқликни сақловчи озиқ овқат идиши; ○ пластик идиш (маслан: тиббий қадоқлаш); ○ нейлон маҳсулоти; ○ пахта маҳсулоти. ● Ўқувчилар танланган мавзу ҳақида қисқа тақдимот яратадилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ унинг таркиби (маҳсулотни ишлаб чиқариш учун ишлатиладиган материаллар); ○ йўқ қилиш усули; ○ унинг парчаланиш вақти.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	3 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<p>Ўқувчиларни қуйидагилар билан таништириш:</p> <ul style="list-style-type: none"> • турли хил материалларнинг парчаланиши билан боғлиқ муаммолар. • кейинги экологик муаммолар.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 2-дарс эслатмалари • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • 2-дарс бўйича, ўқувчилар учун дарсдан ташқари мустақил машғулотлар ҳақида тақдимот; • Интернетга уланган компьютерлар; • 1-вазифани баҳолаш учун иш дафтари; • Тақдим этилган баҳолаш ёзувлари.
Калит: ШР: машқлар рўйхати; ФШ: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг. • Савол ва жавоблар ёрдамида 2-дарсни такрорланг.
Асосий машқлар (135 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Мустақил бажариш учун машқ: Ўқувчилар ўзларининг 2-дарсдан олган хулосаларини «дарсдан ташқари мустақил иш» лойиҳасида тақдим этадилар. Кейин ўқувчилар муҳокама қилинаётган муаммолар билан боғлиқ бўлган бошқа экологик муаммоларни аниқлайдилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар атроф-муҳитга оид муаммолар бўйича ўз фикрлари билан бўлишадилар. • Жуфликда бажариладиган машқлар: ўқувчилар қўйидаги экологик муаммоларнинг глобал оқибатларини муҳокама қиладилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ ҳарорат ва экстримал об-ҳаво шароитлари; ○ экотизимларга зарар; ○ турларнинг йўқ бўлиб кетиши; ○ озуқа занжирига таҳдидлар; ○ сув етишмовчилиги; ○ одамлар ва ҳайвонларда туғилиш, саратон, нафас олиш касалликлари каби касалликлар. • Умумий машқлар: Ўқувчилар бутун гуруҳ учун қўшимча таъсир кўрсатадилар.
Якуний машқлар (30 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол-жавоблар сессияси: Савол ва жавоблар ёрдамида тушунчангизни синаб кўринг. • Баҳолаш учун иш дафтарида 1-вазифа бўйича дарсдан ташқари мустақил ишларни тақдим этинг.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	4 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни экологик хавфсизлик саволлари билан қизиқадиган манфаатдор томонлар билан таништириш. • Ўқувчиларни манфаатдор томонларнинг ташрифига тайёрланг.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 3-дарс эслатмалари; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • Интернетга уланган компьютерлар; • 1-вазифани баҳолаш учун иш дафтари; • Тегишли давлат вазирликларига тақдимотлар; • Ҳужжатларни тўлдириш.
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФШ: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (30 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавоблардан фойдаланиб 3-дарсни такрорланг. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг.
Асосий машқлар (90 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Кичик гуруҳларда машқлар: гуруҳни беш гуруҳга бўлинг. Ҳар бир гуруҳ қуйидагилардан бирининг роли ва мажбуриятларини ўрганадилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ БМТнинг атроф муҳит бўйича дастури (ЮНЕП); ○ Ўзбекистон Республикаси атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси; ○ Ер дўстлари; ○ Гринпис; ○ Барқарор ривожланиш глобал мақсадларининг (SGN) экологик йўналиши. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: ўқувчилар ўзларининг тадқиқот натижаларини тақдим этадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Қуйидагилар тўғрисида фикр бериш: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги; ○ Давлат экология қўмитаси; ○ Ўзбекистон Республикаси сув хўжалиги вазирлиги; ○ Ўзбекистон Республикаси экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси.
Якуний машқлар (60 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Якуний дарс: савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда тушунчани синаб кўриш. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: ўқувчиларни қатнашишга тайёрланг, жумладан, ҳужжатларни тўлдириш ва вазирликлар учун саволлар.
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> • Тошкент ва бошқа йирик шаҳарлардаги ўқувчилар учун сайтларни тозалаш ва уларнинг халқаро стандартларга мувофиқлигини таъминлаш бўйича ташаббуслар.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	5 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни атроф-муҳит хавфсизлиги бўйича ҳукумат вазирликларининг роли ва вазифалари билан таништириш.
------------------------	--

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • Жойларга ташриф буюриш; • Ҳужжатларни тўлдириш; • 4-дарсда тайёрланган саволлар.
--------------------------	---

Калит: **МР:** машқлар рўйхати; **ФС:** Форма шаблони; **ТС:** тақдимот слайд

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг. • Ўқувчилар билан ташриф давомида бериладиган саволларни муҳокама қилинг ва саволлар рўйхатини келишиб олинг.
Асосий машқлар (150 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Ташриф: Ўқувчилар иложи борича кўпроқ қуйидагилар каби давлат идораларига ташриф буюрадилар (гуруҳни ажратиш ва керак бўлганда ташрифлар): <ul style="list-style-type: none"> ○ Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги; ○ Давлат экология қўмитаси; ○ Ўзбекистон Республикаси сув хўжалиги вазирлиги; ○ Ўзбекистон Республикаси экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси. • Савол ва жавоблар сессияси: Ўқувчилар ҳар бир вазирлик вакилларига саволлар берадилар.
Якуний машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Якуний дарс: Саволлар ва жавоблар ёрдамида, тушунчани синаб кўриш ва ўқувчилар ташриф давомида нималарни кузатганликларини текшириш. Баҳолаш дафтارينинг 1-вазифаси устида ишлаш учун ўқувчилар етарли ва тегишли маълумотларга эга эканлигига ишонч ҳосил қилинг.
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> • Уч гуруҳда ўқувчилар ташрифнинг асосий натижалари тўғрисида тақдимот қиладилар (ҳар бир гуруҳ ўз вазирлигини ҳақида айтади).

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири.
Дарс рақами	6 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • ўқувчиларга ташрифдан сўнг хулосаларини тақдим этишга имкон бериш. • баҳолаш дафтаридаги 1-вазифани бажаринг ва топширинг.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 1-5 дарслар эслатмалари; • 5-дарсда ўқувчилар учун дарсдан ташқари мустақил машғулотлар ҳақида тақдимотлар; • 1-вазифани баҳолаш учун иш дафтари; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • Интернетга уланган компьютерлар.
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФС: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (30 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • 1-2-дарсларини такрорланг ва ташрифларни муҳокама қилинг. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг.
Асосий машқлар (130 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Кичик гуруҳларда машқлар: Уч гуруҳда ўқувчилар 5- дарсда дарсдан ташқари мустақил тайёрланган дарслар, тақдимот натижаларини муҳокама қиладилар. • Баҳоловчи машқлар: Ўқувчилар баҳолаш дафтаридаги 1-вазифани бажарадилар ва топширадилар.
Якуний машқлар (20 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Дарсни мустаҳкамлаш: Ўқувчи тушунчасини синаш учун савол ва жавоблардан фойдаланинг.
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчилар БМТТД стратегик режасини (2018-2021), Ўзбекистоннинг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш миллий дастурини ўрганадилар.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	7 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<p>Ўқувчиларни қуйидагилар билан таништириш:</p> <ul style="list-style-type: none"> • маҳаллий ташаббусларга мувофиқлик; • 2-вазифани баҳолаш учун ишчи дафтар; • замонавий истеъмолнинг атроф-муҳитга таъсири ва таъминот занжири ҳамда омборга эътибор қаратиш; • омборхона фаолияти ва операцияларнинг ҳаво ифлосланишига таъсири.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 1-6 дарс эслатмалари; • 2-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари; • 6-дарсда ўқувчилар дарсдан ташқари мустақил машғулотлари тўғрисида эслатмалар; • National Geographic сайтига кириш (ҳаво ифлосланиши); • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • Интернетга уланган компьютерлар; • БМТТД стратегик режаси ҳақида тақдимот; • Замонавий истеъмол ҳақида тақдимот.
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФШ: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Саволлар ва жавоблар ёрдамида 1-6 дарсларни такрорланг. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини ва баҳолаш дафтаридаги 2-вазифани тақдим этинг.
Асосий машқлар (150 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар мустақил тадқиқот натижаларини БМТТДнинг стратегик режаси (2018-2021) бўйича тақдим этадилар. • Ўқитувчи тақдимоти: БМТТДнинг стратегик режаси (2018-2021), Ўзбекистоннинг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш миллий дастури, шу жумладан, Тошкент ва бошқа йирик шаҳарларда тозалаш ишлари ва халқаро стандартларга мувофиқлигини тушунтиринг. • Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Замоनावий истеъмол нима? • Кичик гуруҳларда машқлар: гуруҳни тўртта кичик гуруҳга бўлинг. Иккита гуруҳ замонавий истеъмолнинг тақдимоти занжирига таъсирини бошқа икки гуруҳ омборхона ва жараёнларни (икки гуруҳ) кўриб чиқадиладар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Тўрт гуруҳ ўз хулосаларини бутун гуруҳга тақдим этадилар. • Ўқитувчи тақдимоти: Ҳавонинг ифлосланишини тушунтиринг (National Geographic веб-сайтидаги материаллардан фойдаланган ҳолда), шу жумладан: <ul style="list-style-type: none"> ○ ҳаво ифлосланиши сабаблари; ○ ҳаво ифлосланиши қандай ўлчанади; ○ ҳаво ифлосланишидан соғлиқ учун хавф; ○ ҳаво ифлосланишининг бошқа таъсири. • Жуфликда бажариладиган машқлар: Ўқувчилар ҳаво ифлосланиши билан боғлиқ аниқ фаолият ва операцияларни аниқлайдилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ҳавонинг ифлосланишини камайтиришнинг мавжуд ва келажакдаги муқобил усулларини муҳокама қилинг.

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Якуний машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Якуний дарс ва савол жавоблар ёрдамида тушунчани синаб кўриш.
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> • Гуруҳни тўртта кичик гуруҳга бўлинг. Ўқувчилар ўзларининг кичик гуруҳларида, омборхоналар жойлашган жойни, Тошкент билан боғлиқ бўлган жойни ўрганадилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ чакана савдо; ○ тиббий марказлар; ○ ёнилғи қуйиш марказлари; ○ темир йўл юк омборлари ва яйлов/боғ ҳудудлари билан биргаликда йўл тармоқлари.

Дарс режаси

Малака	Pearson ВТЕС Ўзбекистон 4-даража Омбор нazorати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	8 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни Ўзбекистон жамоаларига таъсир қиладиган экологик муаммоларни билан таништириш. • Баҳолаш дафтаридаги 1-вазифанинг бажарилишини баҳолаш бўйича ўқувчиларга фикр билдиринг.
------------------------	--

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • модул хусусиятлари; • 7-дарс эслатмалари; • 2-вазифани баҳолаш учун иш дафтари; • миллий автомобил ва темир йўл тармоқларининг хариталари; • баҳолаш ёзувлари; • тараққиёт ҳақида ҳисобот; • интернетга уланган компьютерлар.
--------------------------	---

Калит: **МР:** машқлар рўйхати; **ФШ:** Форма шаблони; **ТС:** тақдимот слайд

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
<p>Бошланғич машқлар (20 дақиқа)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавоблардан фойдаланиб ўтган дарсни такрорланг. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчиларга атроф-муҳитга тегишли бўлиши мумкин бўлган учта омборхонани танлашда ёрдам беринг.
<p>Асосий машқлар (70 дақиқа)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Жуфликда бажариладиган машқлар: Ўқувчилар омборхона ва ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган Ўзбекистон жамоаларига тегишли, экологик муаммоларни аниқлайдилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ Тошкент марказида оғир транспорт воситаларига чекловлар; ○ шовқиннинг ифлосланиши; ○ жамоаларни қўллаб-қувватлаш учун фойдаланиладиган чорвачилик яйловларида чорва молларининг ўтланишини чеклаш; ○ қувурлардан фойдаланиш – газ тақсимоли (IPG). • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: ўқувчилар кичик гуруҳлардаги натижаларни бутун гуруҳ билан бўлишадилар.
<p>Якуний машқлар (90 дақиқа)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Саволлар ва жавоблар ёрдамида тушунчани синаб кўриш ва якуний дарс. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Баҳолаш учун дафтардаги 1-вазифа бўйича гуруҳга фикр билдиринг. • Ўқитувчи-ўқувчи бирга бир: Баҳолаш учун дафтардаги 1-вазифа бўйича индивидуал мулоҳазалар билдиринг. • Кичик гуруҳларда машқлар: Ҳар бир гуруҳ омбор бизнесининг уч хил турини танлайди ва ҳажми, тури ва жойлашган жойи бўйича дастлабки ўрганишни бошлайди.

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none">• Гуруҳларда ўқувчилар омборхона ишларининг ўзгариши, харажатлар ва зарарларни аниқлайдилар, шу жумладан:<ul style="list-style-type: none">○ илмий тадқиқот;○ ўқитиш ва уни амалга оширишнинг бошқа тартиблари учун;○ маркетинг имкониятлари.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири.
Дарс рақами	9 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни ўзгаришларнинг харажатлари ва фойдалари ва кутилаётган иқтисодий фойда билан таништириш. • Ўқувчилар баҳолаш дафтаридаги 2-вазифани тушунганларига ишонч ҳосил қилиш.
------------------------	--

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 2-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари; • Интернетга уланган компьютерлар; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар.
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФС: Форма шаблони; ТР: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари	
Бошланғич машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда ўтган дарсни такрорланг. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг. 	
Асосий машқлар (60 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар омбор операцияларини ўзгартириш билан боғлиқ харажатлар ва имтиёзлар бўйича, мустақил дарсдан ташқари иш натижаларини тақдим этадилар. • Умумий машқлар: Ўқувчилар кейинги жамоавий ўйинда қатнашадилар. <table border="1" data-bbox="555 750 1369 1579"> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Тасодифий танланган ўқувчиларни кейинги учта жамоаларга тайинланг: <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-гуруҳ операцион харажатларни ифодалайди; ○ 2-гуруҳ афзалликларни ифодалайди; ○ 3-гуруҳ иқтисодий фойда келтиради. • 1-гуруҳ омбор иши учун операцион харажатларни белгилайди ва уни бир қадам олдинга суради. • 2-гуруҳ имтиёзларни «сотади» ва икки қадам олдинга силжийди. • 3-гуруҳ иқтисодий фойда ва ютуқларни уч босқичда тушунтиради (янада мураккаб тушунча) • Жараёни яна иккита харажат билан такрорланг ва ўқувчиларнинг жавобларини ёзинг. • Ўйиннинг мақсади тўғридан-тўғри ва билвосита иқтисодий фойда ва афзалликлар қандай қилиб харажатларни қоплашини тушунишдир. </td> </tr> </tbody> </table> • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўйин давомида кўтарилган асосий масалаларни муҳокама қилинг. 	<ul style="list-style-type: none"> • Тасодифий танланган ўқувчиларни кейинги учта жамоаларга тайинланг: <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-гуруҳ операцион харажатларни ифодалайди; ○ 2-гуруҳ афзалликларни ифодалайди; ○ 3-гуруҳ иқтисодий фойда келтиради. • 1-гуруҳ омбор иши учун операцион харажатларни белгилайди ва уни бир қадам олдинга суради. • 2-гуруҳ имтиёзларни «сотади» ва икки қадам олдинга силжийди. • 3-гуруҳ иқтисодий фойда ва ютуқларни уч босқичда тушунтиради (янада мураккаб тушунча) • Жараёни яна иккита харажат билан такрорланг ва ўқувчиларнинг жавобларини ёзинг. • Ўйиннинг мақсади тўғридан-тўғри ва билвосита иқтисодий фойда ва афзалликлар қандай қилиб харажатларни қоплашини тушунишдир.
<ul style="list-style-type: none"> • Тасодифий танланган ўқувчиларни кейинги учта жамоаларга тайинланг: <ul style="list-style-type: none"> ○ 1-гуруҳ операцион харажатларни ифодалайди; ○ 2-гуруҳ афзалликларни ифодалайди; ○ 3-гуруҳ иқтисодий фойда келтиради. • 1-гуруҳ омбор иши учун операцион харажатларни белгилайди ва уни бир қадам олдинга суради. • 2-гуруҳ имтиёзларни «сотади» ва икки қадам олдинга силжийди. • 3-гуруҳ иқтисодий фойда ва ютуқларни уч босқичда тушунтиради (янада мураккаб тушунча) • Жараёни яна иккита харажат билан такрорланг ва ўқувчиларнинг жавобларини ёзинг. • Ўйиннинг мақсади тўғридан-тўғри ва билвосита иқтисодий фойда ва афзалликлар қандай қилиб харажатларни қоплашини тушунишдир. 		

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Якуний машқлар (105 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Саволлар ва жавоблар ёрдамида тушунчани синаб кўриш учун якуний дарс. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Баҳолаш дафтаридаги дарсни 2-вазифа билан бирлаштириш. • Баҳоловчи машқлар: Ўқувчилар баҳолаш дафтаридаги 2-вазифани якунлайдилар.
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> • Жуфтликларда ўқувчилар 1-дарс эслатмаларидан (таклиф этилган спикер) ва қонун ва сиёсатни ўрганиш учун 5-дарс (ташриф) эслатмаларидан фойдаланадилар.

Дарс режаси

Малака	Pearson ВТЕС Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири.
Дарс рақами	10 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<p>Ўқувчиларни қуйидагилар билан таништириш:</p> <ul style="list-style-type: none"> • тегишли экологик қонунчилик; • тегишли ташкилий сиёсат.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • За-вазифасини баҳолаш бўйича иш дафтари; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • 4-модул эслатмалари; • Интернетга уланган компьютерлар; • Омбор ташкилотларининг экологик бўлмаган сиёсати.
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФС: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (20 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда ўтган дарсни такрорлаш. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг. • Тушунчани текшириш учун савол ва жавоблардан фойдаланган ҳолда, сиёсат бўйича 4-модул эслатмаларига қаранг .
Асосий машқлар (145 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: За вазифани баҳолаш дафтарини тақдим этиш ва омбор корхоналари учун мавжуд экологик хавфсиз чораларни муҳокама қилиш. • Ўқитувчи тақдимоти: Атроф-муҳитга мослигини тушунтиринг. • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар қонун ҳужжатларини омборхона фаолияти ва операциялари билан мувофиқлаштирадлар ва фикр-мулоҳазаларни ўрганиб чиқадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Бир қатор омбор корхоналари томонидан қўлланиладиган онлайн-қоғоз ҳужжатлари сиёсатини муҳокама қилинг. • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар янги ишчилар учун танишув машғулотларини ташкил қиладилар ва ўтказадилар, бу уларга омбор бизнесининг экологик жиҳатдан тоза эканлиги ва экологик жиҳатдан соғлом амалиётга риоя қилиш зарурлигини кўрсатади. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Гуруҳнинг барча натижаларини бирлаштириш.
Якуний машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавоблар ёрдамида тушунчани синаш учун якуний дарс.
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> • Уч гуруҳда ўқувчилар Ўзбекистоннинг атроф-муҳитга таъсирини ўрганадилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ ҳаво; ○ ер; ○ сув.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири.
Дарс рақами	11 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни атроф-муҳитга таъсирини камайтириш учун ишлатиладиган экологик хавфсиз чоралар билан таништириш. • Ўқувчиларни ер ва сув манбаларига таъсир қиладиган кейинги чоралар билан таништириш ва уларни сақлаш билан боғлаш. • Ўқувчиларни баҳолаш дафтарининг 2-вазифа тўғрисида фикр-мулоҳазаларни беринг.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 10-дарс эслатмалари; • За-вазифасини баҳолаш бўйича иш дафтари; • Баҳолаш ёзувлари; • Тараққиёт ҳақида ҳисобот; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • Интернетга уланган компьютерлар; • Экологик хавфсиз ривожланиш чоралари тўғрисида ҳисоботлар; • Омборхоналар ва экологик хавфсизлик чоралари ҳақида тақдимот.
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФС: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавоблардан фойдаланиб, олдинги дарсни такрорлаш. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг.
Асосий машқлар (120 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи тақдимоти: Омбор корхоналарида мавжуд бўлган экологик хавфсиз назорат чораларини тушунтиринг. • Кичик гуруҳларда машқлар: Уч гуруҳда ўқувчилар мустақил дарсдан ташқари машғулотлардан фойдаланадилар ва ифлослантирувчи моддаларни назорат қилиш ва салбий таъсирларни камайтириш усуллари аниқлайдилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ўз-ўзини бошқарадиган дарсдан ташқари машғулотлар ва кичик машғулотлар натижаларини бутун гуруҳ билан баҳам кўрадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Қуйидагилар каби бошқа масалаларни муҳокама қилинг: <ul style="list-style-type: none"> ○ тупроқ сифати (чиқиндиларни минималлаштириш); ○ зарар етказувчи материаллар (масалан: асбест толалари, юқумли тиббий чиқиндилар ва уларни бошқариш); ○ сувнинг сифати (масалан: дарёлар, кўллар ва Орол денгизининг ифлосланиши); ○ Орол денгизидан тижорат мақсадида фойдаланишни тартибга солиш. • Жуфликда бажариладиган машқлар: Ўқувчилар юқоридаги саволлардан бирини омборхона билан боғлашади. Ўқувчилар натижаларни бутун гуруҳ билан бўладилар.

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Якуний машқлар (45 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Якуний дарс ва савол жавоблардан ҳолда тушунчани текшириш. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: баҳолаш учун иш дафтаридаги 2-вазифа бўйича фикрлар билдиринг. • Ўқитувчи-ўқувчи бирга бир: Баҳолаш учун дафтардаги 2-вазифа бўйича индивидуал мулоҳазаларни беринг.
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчилар омборлар тайёрлайдилар.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири.
Дарс рақами	12 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни форум тушунчаси билан таклиф этилган спикер билан таништириш. • Ўқувчиларни экологик хавфсизликнинг ҳозирги ҳолати ва сақлаш ишлари ва амалиётлари билан таништириш. • За топшириқни синф дафтарига тўлдириш ва топширинг. • Ўқувчиларни баҳолаш учун иш дафтаридаги 36 фаолияти билан таништиринг.
------------------------	--

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 10-дарс эслатмалари; • Талкиф этилган спикерлар; • Керакли ўлчамдаги хона; • 3-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари; • Интернетга уланган компьютерлар.
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФС: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (30 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавобларни ўз ичига олган ҳолда, олдинги дарсни такрорлаш. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг. • Баҳолаш дафтаридаги 3b вазифа билан танишиш.
Асосий машқлар (135 дақиқа, шу жумладан таклиф қилинган спикер учун 90 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Баҳоловчи машқлар: Ўқувчилар баҳолаш дафтарининг 3a вазифасини бажарадилар ва топширадилар. • Умумий машқлар: Ўқувчилар таклиф этилган спикерга саволлар берадилар. • Таклиф этилган спикер билан учрашув: Таклиф этилган маърузачилар ва вакилларни таништиринг: <ul style="list-style-type: none"> ○ темир йўллар; ○ транспорт-экспедиторлик ташкилотлари (масалан: Фарго, ARC); ○ Ўзбекистон ҳаво йўллари. • Таклиф этилган спикерлар, ўз ташкилотлари томонидан экологик хавфсизликни яхшилаш бўйича қўрилаётган чораларни муҳокама қиладилар. Ўқувчилар файлларни ёзиб оладилар.
Якуний машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Якуний дарс ва савол жавоблар ёрдамида тушунишни синаб кўриш.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири.
Дарс рақами	13 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни экологик хавфсизлик масалаларини, омбор ишининг мақсад ва вазифаларига киритиш усуллари билан таништириш. • Ўқувчиларни экологик хавфсизлик муаммоларини операция хоналарига киритиш усуллари билан таништириш. • Ўқувчиларни экологик хавфсиз амалиётлар ва қоидалар билан таништириш.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 12-дарс эслатмалари; • Ташқи манфаатдор томонлар билан ишлаш бўйича тақдимот; • 3-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари; • Иккита устунли операция жараёнларнинг экологик хавфсизлигини ошириш чоралари тасвирланган варақлар; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • Интернетга уланган компьютерлар.
Калит: MP: машқлар рўйхати; ФШ: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари								
Бошланғич машқлар (30 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> Савол ва жавоблардан фойдаланиб, 12-дарсни такрорланг. Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг. 								
Асосий машқлар (135 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> Жуфликда бажариладиган машқлар: Ўқувчилар «атроф-муҳит хавфсизлигини таъминлаш» дастурида қатнашадилар, омбор бизнесининг мақсад ва вазифалари экологик хавфсизлик билан боғлиқ бўлиши мумкинлигини аниқлайдилар ва асослайдилар. Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар жуфтликдаги машқлар натижалари билан бўлишадилар. Гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар учта турли хил омборларнинг ишлаш жараёнларини танлайдилар ва қуйидаги жадвалларни тўлдириб экологик хавфсизликни ушбу жараёнларга қандай киритиш кераклигини аниқлайдилар, шу жумладан: <table border="1" data-bbox="603 1093 1291 1431"> <thead> <tr> <th data-bbox="603 1093 831 1238">Операцион жараёнлар</th> <th data-bbox="831 1093 1291 1238">Қандай қилиб иш муҳитини экологик хавфсиз қилиш мумкин</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="603 1238 831 1301">1</td> <td data-bbox="831 1238 1291 1301"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1301 831 1364">2</td> <td data-bbox="831 1301 1291 1364"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 1364 831 1431">3</td> <td data-bbox="831 1364 1291 1431"></td> </tr> </tbody> </table> Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар жуфтликлардаги машқлар натижалари билан бўлишадилар. Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Таъминловчилар, бошқа агентлар ва бошқа ҳар қандай манфаатдор томонлар билан ишлашни тушунтиринг ва муҳоама қилинг. 	Операцион жараёнлар	Қандай қилиб иш муҳитини экологик хавфсиз қилиш мумкин	1		2		3	
Операцион жараёнлар	Қандай қилиб иш муҳитини экологик хавфсиз қилиш мумкин								
1									
2									
3									
Якуний машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> Якуний дарс ва савол жавоблар ёрдамида тушунишни синаб кўриш. 								

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> • Жуфт ёки кичик гуруҳларда ўқувчилар қуйидагилардан бири билан ишлашда, экологик хавфсиз амалиётни рағбатлантирадиган сиёсатларни яратадилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ ташқи маслаҳатчилар; ○ таъминотчилар; ○ агентликлар; ○ ҳар қандай бошқа ташқи манфаатдор томонлар.

Дарс режаси

Малака	Pearson ВТЕС Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири.
Дарс рақами	14 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни атроф-муҳит учун экологик хавфсиз назорат чораларининг афзалликлари билан таништириш. • Ўқувчиларни омборхонада экологик хавфсизликни тарғиб қилишнинг турли усуллари билан таништиринг. • Ўқувчиларга экологик хавфсиз бошқарув таъсирини баҳолашга имкон беринг.
------------------------	--

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 13-дарс эслатмалари; • 3в вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари; • Экологик хавфсиз назорат тадбирларининг таъсирини баҳолаш бўйича тақдимот; • Ўқувчиларнинг 13-дарснинг дарсдан ташқари мустақил машғулотларини ўтказиш қоидалари; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • Экологик хавфсиз тадбирларнинг афзалликлари ҳақида шаблон шакли.
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФС: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари																																								
Бошланғич машқлар (30 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> Савол ва жавоблардан фойдаланиб, олдинги дарсни такрорлаш. Дарснинг мақсад ва вазифларини киритиш. 																																								
Асосий машқлар (130 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> Кичик гуруҳларда/Жуфликда бажариладиган машқлар: Ўқувчилар гуруҳнинг қолган 13-дарсида ўз-ўзини бошқаришдан ташқари, дарслардан олиб бориладиган сиёсатни намойиш этадилар. Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар тақдмотларини муҳокама қилиш. Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: Экологик хавфсизлик назорат чораларининг экологик фойдасини тушунтиринг. Жуфликда бажариладиган машқлар: Ўқувчилар қуйидаги мисолда кўрсатилган тарзда шаблон шаклини тўлдирадилар. <table border="1" data-bbox="533 1037 1374 1848"> <thead> <tr> <th></th> <th colspan="4">Афзалликлар...</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Экологик хавфсизлик устидан назорат чоралари</td> <td>... ташқи маслаҳатчилар</td> <td>... таъминотчилар</td> <td>... агентликлар</td> <td>... Бошқа ташқи манфаатдор томонлар</td> </tr> <tr> <td>Қонунчилик</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Сиёсат</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ташаббуслар</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Чиқиндилар назорати</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Чиқиндиларни ёқиш назорати</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Чиқиндиларни йўқ қилишни назорати</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Афзалликлар...				Экологик хавфсизлик устидан назорат чоралари	... ташқи маслаҳатчилар	... таъминотчилар	... агентликлар	... Бошқа ташқи манфаатдор томонлар	Қонунчилик					Сиёсат					Ташаббуслар					Чиқиндилар назорати					Чиқиндиларни ёқиш назорати					Чиқиндиларни йўқ қилишни назорати				
	Афзалликлар...																																								
Экологик хавфсизлик устидан назорат чоралари	... ташқи маслаҳатчилар	... таъминотчилар	... агентликлар	... Бошқа ташқи манфаатдор томонлар																																					
Қонунчилик																																									
Сиёсат																																									
Ташаббуслар																																									
Чиқиндилар назорати																																									
Чиқиндиларни ёқиш назорати																																									
Чиқиндиларни йўқ қилишни назорати																																									

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
	<ul style="list-style-type: none"> • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар олдинги дарснинг, дарсдан ташқари мустақил машғулотидаги каби тўртта гуруҳга қайтадилар. Ўқувчилар ўзларининг сиёсатига мурожаат қилиб, баҳолаш усулларини ўрганадилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ жиҳозларнинг ҳар хил углерод излари; ○ маҳсулотларнинг турли хил углерод излари; ○ истеъмолчиларнинг экологик хавфсиз тараққиётга бўлган садоқати; ○ таъминотчиларнинг экологик хавфсиз ривожланиш борасидаги мажбуриятлари. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар олдинги машқлар натижаларини тақдим этадилар. Ўқувчиларнинг топилмаларини тасдиқлаш учун муҳокама қилинг.
Якуний машқлар (20 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Якуний дарс ва савол жавоблар ёрдамида тушунчани текшириш.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири.
Дарс рақами	15 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни баҳолаш дафтаридаги 4-вазифа билан таништириш. • Ўқувчиларни ҳар бир сиёсатнинг иқтисодий мақсадга мувофиқлиги билан таништириш. • Ўқувчилар баҳолаш дафтаридаги 3-вазифани бажаришлари ва топширишларига ишонч ҳосил қилинг.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 14-дарс эслатмалари; • 4-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари; • 13-14 дарсларга асосланган ўқувчилар сиёсати; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • Баҳолаш ёзувлари; • Интернетга уланган компьютерлар;
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФС: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол жавоблардан фойдаланиб 14-дарсни такрорланг. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг.
Асосий машқлар (90 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи тақдимоти: Баҳолаш дафтارينинг 4-вазифасига кириш. • Кичик гуруҳларда машқлар: Ўқувчилар олдинги кичик гуруҳ машғулотларини 14-дарсда давом эттирадилар, ҳар бир сиёсатнинг иқтисодий мақсадга мувофиқлигини асослайдилар ва ўзига хос имтиёзларни (масалан: атроф-муҳит, молиявий, ҳуқуқий ва тартибга солиш, тижорат ва ходимларга бериладиган имтиёзлар) тақдим этадилар.
Якуний машқлар (75 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Якуний дарс ва савол жавоблар ёрдамида тушунчани синаб кўриш. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Асосий вазифани 13 ва 14-дарслар ва 4-вазифа билан бирлаштириш. Агар керак бўлса, кўрсатмалар беринг

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	16 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни баҳолаш дафтаридаги 4-вазифани бажаришлари ва топширишларини таъминлаш. • Баҳолаш учун ўқув дафтаридаги 3-вазифа бўйича ўқувчиларга гуруҳ ва индивидуал равишда фикрлар билдиринг. • Ўқувчиларнинг иш фаолияти ҳақида умумий маълумот. • Ўқувчиларни баҳолаш дафтаридаги 5-вазифа билан таништиринг. • Ўқувчиларни бирламчи ва иккиламчи тадқиқотлар ўртасидаги фарқ билан таништиринг.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 15-дарс эслатмалари; • Интернетга уланган компьютерлар; • 4 ва 5-вазифаларни баҳолаш бўйича иш дафтари; • Баҳолаш ёзувлари; • Тараққиёт ҳақида ҳисобот; • Баҳолаш дафтаридаги 5-вазифа тақдимоти.
--------------------------	---

Калит: **МР:** машқлар рўйхати; **ФС:** Форма шаблони; **ТС:** тақдимот слайд

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавоблардан фойдаланиб, 15-дарсни такрорланг. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг.
Асосий машқлар (150 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Баҳоловчи машқлар: Ўқувчилар 14 ва 15-дарслардаги барча эслатмаларни баҳолаш дафтаридаги 4-вазифани бажариш учун ишлатадилар. • Ўқитувчи-ўқувчи бирга бир: Ўқувчилар муваффақияти тўғрисида индивидуал фикр билдиринг, шу жумладан, баҳолаш дафтаридаги 3а ва 3б вазифалари бўйича индивидуал изоҳларни беринг. • Ўқитувчи тақдироти: Ўқувчиларни баҳолаш дафтаридаги 5-вазифа билан таништириш. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Бирламчи ва иккиламчи тадқиқотлар ўртасидаги фарқни муҳокама қилинг.
Якуний машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Якуний дарс ва савол жавоблардан фойдаланган ҳолда тушунчани текшириш.
Дарсдан ташқари мустақил иш	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчилар мавжуд омборхона фаолияти ва эксплуатациясининг экологик хавфсизликка эътибор қаратиб, сўровнома тузадилар.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	17 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • 1, 2, 3 ва 16-дарсларни такрорланг. • Ўқувчиларни бирламчи ва иккиламчи тадқиқотларнинг аҳамияти билан таништиринг. • Ўқувчиларни бирламчи ва иккиламчи тадқиқотлар ёрдамида тўпланган маълумотлар билан таништириш.
------------------------	--

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 1,2,3,12 ва 16-дарслар эслатмалари; • 5-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари; • 16-дарсдан синфдан ташқари мустақил машғулотлар учун ўқувчиларга сўровномалар; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақлли доскалар; • Интернетга уланган компьютерлар.
Калит: MP: машқлар рўйхати; ФШ: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (60 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Саволлар ва жавоблар ёрдамида 1.2,3 ва 16-дарсларни такрорланг. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг.
Асосий машқлар (105 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Мустақил бажариш учун машқ: Ўқувчилар дарсдан ташқари мустақил машғулотларнинг сўровномаларини мавжуд омборхона фаолияти ва операцияларининг экологик хавфсизлигига қаратилган олдинги дарсда тақдим этадилар. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Бошқа бирламчи, иккиламчи тадқиқот усуллари ва тегишли маълумотларга мурожаат қилинг. Матн ва график форматларда маълумотларни қандай тақдим этишни тушунтиринг. • Мустақил бажариш учун машқ: Ўқувчилар 5а вазифани баҳолаш дафтарида бажариш учун тадқиқот ишлари ва омбор бизнесини танлайдилар .
Якуний машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Якуний дарс ва савол жавоблардан фойдаланган ҳолда тушунчани текшириш.

Дарс режаси

Малака	Pearson BTEC Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	18 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни экологик хавфсиз амалиётни такомиллаштириш билан таништириш. • Ўқувчиларни экологик жиҳатдан хавфсиз амалиётни яхшилаш бўйича тавсиялар билан таништириш. • Ўқувчиларни экологик хавфсиз амалиётни яхшилаш бўйича мумкин бўлган тавсиялар билан таништириш. • Доимий такомиллаштириш циклига қайтинг.
------------------------	--

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 17-дарс эслатмалари; • 5-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари; • 2, 3 ва 4-модуллардан дарс эслатмалари; • Режалар тузишни қандай бошлаш ҳақида тақдимот; • Доимий такомиллаштириш циклининг тақдими; • Ёзув усуллари, масалан: флип графикалар/ақли доскалар; • Интернетга уланган компьютерлар
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФС: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари												
Бошланғич машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> Саволлар ва жавоблар ёрдамида 1,2,3 ва 16-дарсларни такрорланг. Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг. 												
Асосий машқлар (135 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> Ўқитувчи бошчилигидаги тақдимот: баҳолаш дафтаридаги 5а вазифани режалаштиришни қандай бошлаш керак. Мустақил бажариш учун машқ: Ўқувчилар аввалги дарсдан олиб бориладиган тадқиқотлар асосида режалар тузадилар, танланган бизнес фаолияти ва фаолиятини янада экологик тоза қилиш учун олти фаолият ёки операцияларни бажариш мумкин бўлган такомиллаштиришларни тавсия қиладилар. Ўқувчилар таклиф этилган такомиллаштиришларни аниқлайдилар ва асослайдилар. Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ўз таклифлари билан бўлишадилар. Уларни плагиат учун текширинг. Умумий машқлар: Ўқувчилар қуйидаги мисолдаги каби тавсиялар рўйхатини тўлдирадилар. <table border="1" data-bbox="555 1234 962 1491"> <tr> <td data-bbox="555 1234 962 1346">Омбор операциялари ёки фаолияти</td> <td data-bbox="962 1234 1382 1346">Харидлар рўйхати</td> </tr> <tr> <td data-bbox="555 1346 962 1420">1.</td> <td data-bbox="962 1346 1382 1420"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="555 1420 962 1491">2.</td> <td data-bbox="962 1420 1382 1491"></td> </tr> </table> Умумий машқлар: Ўқувчилар қуйидаги мисолда бўлгани каби жадвалдан фойдаланиб, тавсияларнинг мақсадга мувофиқлиги тўғрисида тижорат хабардорлигини кўрсатиш учун харидлар рўйхатини таҳрирлайдилар. <table border="1" data-bbox="555 1720 1382 1977"> <tr> <td data-bbox="555 1720 962 1832">Мукамал харидлар рўйхати</td> <td data-bbox="962 1720 1382 1832">Ҳақиқий харидлар рўйхати</td> </tr> <tr> <td data-bbox="555 1832 962 1906">1.</td> <td data-bbox="962 1832 1382 1906"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="555 1906 962 1977">2.</td> <td data-bbox="962 1906 1382 1977"></td> </tr> </table> 	Омбор операциялари ёки фаолияти	Харидлар рўйхати	1.		2.		Мукамал харидлар рўйхати	Ҳақиқий харидлар рўйхати	1.		2.	
Омбор операциялари ёки фаолияти	Харидлар рўйхати												
1.													
2.													
Мукамал харидлар рўйхати	Ҳақиқий харидлар рўйхати												
1.													
2.													

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари										
	<ul style="list-style-type: none"> ● Ўқитувчи тақдимоти: Доимий такомиллаштириш циклини қайта кўриб чиқинг. ● Мустақил бажариш учун машқ: Ўқувчилар куйидаги жадвалга ўхшаш жадвалдан фойдаланиб, ўзларининг тавсияларидан бирига, доимий равишда такомиллаштириш циклини қўллайди. <table border="1" data-bbox="563 577 1359 1346" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td data-bbox="563 577 922 723">1. Операциялар ёки фаолиятни кўриб чиқиш</td> <td data-bbox="922 577 1359 723"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="563 723 922 869">2. Янги такомиллаштиришларни режалаштириш</td> <td data-bbox="922 723 1359 869"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="563 869 922 1014">3. Янги такомиллаштиришлар киритиш</td> <td data-bbox="922 869 1359 1014"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="563 1014 922 1160">4. Янги такомиллаштиришлар мониторинги</td> <td data-bbox="922 1014 1359 1160"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="563 1160 922 1346">5. Янги такомиллаштириш ҳақида умумий маълумот</td> <td data-bbox="922 1160 1359 1346"></td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> ● Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Олдинги машқларни баҳолаш учун иш дафтаридаги 5-вазифа билан баҳоланг. 	1. Операциялар ёки фаолиятни кўриб чиқиш		2. Янги такомиллаштиришларни режалаштириш		3. Янги такомиллаштиришлар киритиш		4. Янги такомиллаштиришлар мониторинги		5. Янги такомиллаштириш ҳақида умумий маълумот	
1. Операциялар ёки фаолиятни кўриб чиқиш											
2. Янги такомиллаштиришларни режалаштириш											
3. Янги такомиллаштиришлар киритиш											
4. Янги такомиллаштиришлар мониторинги											
5. Янги такомиллаштириш ҳақида умумий маълумот											
Якуний машқлар (30 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> ● Ўқитувчи тақдимоти: қандай ўқитиш 5a и 5b вазифаларига тўғри келади ● Якуний дарс ва савол жавоблар ёрдамида тушунчани текшириш 										

Дарс режаси

Малака	Pearson ВТЕС Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири
Дарс рақами	19 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқувчиларни экологик жиҳатдан хавфсиз амалиётни яхшилаш мақсадида, омборхона фаолияти ва операцияларидаги ўзгаришларнинг асослари билан таништириш. • Баҳолаш учун иш дафтаридаги 5-вазифа тўғрисида ўқувчиларга фикр-мулоҳазаларни беринг. • Ўқувчилар баҳолаш дафтаридаги 5-вазифани бажарганлари ва топширганларига ишонч ҳосил қилиш.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 1-18 дарс эслатмалари; • 5-вазифани баҳолаш бўйича иш дафтари; • Баҳолаш ёзувлари; • Тараққиёт ҳақида ҳисобот; • Интернетга уланган компьютерлар.
--------------------------	--

Калит: **МР:** машқлар рўйхати; **ФШ:** Форма шаблони; **ТС:** тақдимот слайд

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавоблардан фойдаланиб, 18-дарсни такрорлаш. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг.
Асосий машқлар (75 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Мустақил бажариш учун машқ: ўқувчилар битта омборнинг ишлаши/машғулотининг батафсил тавсифини ўқишдан ва 18-дарсдан режалаштиришни ўз ичига олади: <ul style="list-style-type: none"> ○ Операция/фаолият нимадан иборат; ○ бу бошқа операциялар билан қандай боғлиқ; ○ бу қандай самарадорликни таъминлайди; ○ бу бизнесни қандай қўллаб-қувватлайди. • Мустақил бажариш учун машқ: ўқувчилар ушбу омборнинг ишлаши/фаолиятининг экологик хавфсизлигини яхшилаш бўйича тавсиялар учун асослар ёзадилар: <ul style="list-style-type: none"> ○ операция/фаолият нима эди ва нима ҳақида; ○ бу бошқа операцияларга қандай қўлланилади; ○ ҳозирда самарадорлик қандай таъминланмоқда; ○ қандай қилиб у ҳозир бизнесни қўллаб-қувватламоқда ва буни давом эттиради. • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Ўқувчилар ўзларининг тавсияларини ва олдинги дарсларнинг асосларини тақдим этадилар. «Ўша» (тавсиялардан олдин) ва «ҳозир» (тавсиялардан кейин) ўртасидаги фарқни муҳокама қилинг.
Якуний машқлар (90 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи бошчилигидаги муҳокамалар: Баҳолаш учун иш дафтаридаги 4-вазифа бўйича гуруҳга фикр-мулоҳазаларни беринг. • Ўқитувчи-ўқувчи бирга бир: Баҳолаш учун иш дафтаридаги 4-вазифа бўйича шахсий мулоҳазаларни тақдим этинг ва ютуқларни индивидуал кўриб чиқинг. • Баҳоловчи машқлар: Ўқувчилар 17,18 ва 19-дарслардан баҳолаш учун иш дафтаридаги 5-вазифани бажариш ва якунлаш учун фойдаланадилар.

Дарс режаси

Малака	Pearson ВТЕС Ўзбекистон 4-даража Омбор назорати соҳаси бўйича малакалар
Модул	6-модул: Омборнинг атроф-муҳитга таъсири.
Дарс рақами	20 (3 соат)

Дарс мақсадлари	<ul style="list-style-type: none"> • Баҳолаш учун иш дафтаридаги 5-вазифа тўғрисида ўқувчиларга фикр-мулоҳазалар беринг. • Модул натижалари бўйича хулоса. • Ўқувчиларга қайта қатнашиш имкониятини беринг. • Ўқувчиларни баҳолашни яқунлаш. • Ўқувчилар модул бўйича фикр билдиришлари мумкинлигига ишонч ҳосил қилинг.
------------------------	---

Ресурслар рўйхати	<ul style="list-style-type: none"> • Модул хусусиятлари; • 1-19 дарс эслатмалари; • Баҳолаш бўйича иш дафтари; • Модул натижалари бўйича тақдимот; • Тараққиёт ҳақида ҳисобот; • Баҳолаш бўйича ёзувлар; • Интернетга уланган компьютерлар; • Модул бўйича фикр мулоҳазалар.
Калит: МР: машқлар рўйхати; ФШ: Форма шаблони; ТС: тақдимот слайд	

Машқлар	Ўқитувчи қайдлари
Бошланғич машқлар (15 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Савол ва жавоблардан фойдаланиб, 19-дарсни такрорланг. • Дарснинг мақсад ва вазифаларини киритинг.
Асосий машқлар (165 дақиқа)	<ul style="list-style-type: none"> • Ўқитувчи тақдимоти: Модул бўйича хулоса қилинг. • Ўқитувчи-ўқувчи бирга бир: Баҳолаш дафтардаги 5-вазифа бўйича ўқувчиларга фикр-мулоҳазаларни тақдим этинг. • Баҳоловчи машқлар: Агар керак бўлса, ўқувчиларга қайта қатнашиш имкониятини беринг. Ўқувчиларни баҳолашни якунлаш. • Умумий машқлар: Тўлдириш учун ўқувчиларга модул ҳақида сўров беринг.

For information about Pearson Qualifications, including Pearson Edexcel, BTEC and LCCI qualifications visit qualifications.pearson.com

Edexcel and BTEC are registered trademarks of Pearson Education Limited

Pearson Education Limited. Registered in England and Wales No. 872828
Registered Office: 80 Strand, London WC2R 0RL.

VAT Reg No GB 278 537121

ISBN 978-1-4469-7332-5

9 781446 973325 >